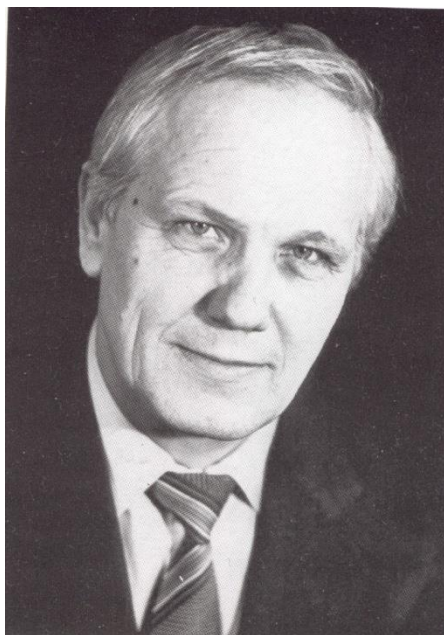

Ministerul Culturii al Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii
„Ion Creangă”

Oamenii Moldovei mele

VICTOR CIUTAC

Chișinău 2013

“...V-aștept!
Mi-e inima mereu deschisă”

(Vasile Romanciuc)

Actorul de teatru și film, regizorul Victor Ciutac s-a născut la 12 ianuarie 1938 în satul Șirăuți, raionul Briceni. După absolvirea școlii medii din Lipcani (1954) își continuă studiile la Institutul de Arte Gavriil Musicescu din Chișinău, specialitatea actor de teatru și film (1960-1964). Aici studiază în clasa maestrului Valeriu Cupcea, avându-i ca colegi pe Veniamin Apostol, Dina Cocea, Margareta Ureche, Vitalie Rusu, Mihai Curagău și alți viitori artiști ai scenei. Spre deosebire de unii dintre colegii săi, tânărul Victor Ciutac avea deja o experiență de activitate scenică: între anii 1957-1958 activează la Teatrul Vasile Alecsandri în spectacolul *O rază în întineric* de P. Kravțov și M. Riss.

După ce absolvește cu mențiune facultatea, este repartizat în trupa Teatrului Moldovenesc Muzical-Dramatic “A.S. Pușkin” (actualmente Teatrul Național “Mihai Eminescu”). Aici va da viață scenică multor personaje din dramaturgia națională și universală, iar între 1991 și 1996 este directorul artistic al teatrului. Din 1978 este profesor la Institutul de Arte din Chișinău (actualmente Academia de Muzică, Teatru și Arte plastice).

S-a afirmat mai cu seamă în roluri de contemporani, conturând caractere cu o bogată substanță sufletească și morală, marcate de demnitate și înțelegere profundă a omeniei, a rosturilor înalte ale existenței umane.

Rolurile interpretate pe parcursul anilor reliefează pregnant procesul căutărilor creatoare, afirmarea unei personalități scenice distincte: Casian (*Eroica* de Gh. Malarciuc), Chibici (*Eminescu* de M. Ștefănescu), Delasari (*Unde ești, Campanella?* de A. Marinat), Tibalt (*Romeo și Julieta* de W. Shakespeare), Tăunul (*O tragedie italiană* de A. Stein), Miron Costin (*Zodia Inorogului* de I. Gheorghită), Lombardi (*Slugă la doi stăpâni* de C. Goldoni), Hlopov (*Revizorul* de N. Gogol), Ilarion (*Președintele* de D. Matcovschi), Lisandru (*Tata* de D. Matcovschi), Nicolae Plugaru (*Pe-o gură de rai* de I. Podoleanu), Grigore (*Pomul vieții* de D. Matcovschi), Pavel Andreevici (*Abecedarul* de D. Matcovschi), Russet (*Vodă Cantemir* de I. Gheorghită) și multe altele.

Este cunoscut ca unul din cei mai buni actori de cinema din Moldova, producându-se în peste 30 de filme, dintre care: *Poienele roșii* – Lie Cruntu (1966, debut în cinematografie), *Lăutarii* – Toma Alistar (tatăl) (1971), *Ultimul haiduc* – Ion Codreanu (1972), *Dimitrie Cantemir* – Ion Neculce (1973), *Podurile* – Costache Frunză (1973), *Bărbații încăruneșc*

devreme – Alexa Mânzu (1974), *Durata zilei* – Ștefan Bardă, *Calul, pușca și nevasta* – Marcu (1975), *Povestea lui Făt-Frumos* – Gerilă (1977) ș.a.

În calitate de regizor a montat spectacolele *Masa de sărbătoare* de A. Godiu (1986), *Tata* de D. Matcovschi (1999), *Ifigenia în Aulis* de Euripide (2002).

În 2006 omul de teatru Victor Ciutac se face „actor” principal în proza noastră contemporană (Ioan Holban) și publică un roman cu un titlu semnificativ, *Exilați în umilință* – roman-frescă care cuprinde istoria Basarabiei de la 1940 spre zilele noastre. Mai târziu, la Iași, apare cartea *Povestiri de acasă* (2008).

Activitatea teatrală și cinematografică i-a fost încununată cu mai multe premii și distincții, printre care și Premiul I pentru cea mai bună interpretare a rolului masculin în cadrul Festivalului VIII unional de cinematografie (1975, pentru rolul lui Ștefan Bardă din filmul *Durata zilei*), Premiul de Stat al Moldovei pentru interpretarea rolurilor în spectacolele *Tata*, *Cât o fi să mai trăim*, *Ciocârlia* și în filmul *Dreptul de a conduce* (1980).

Deține titlurile onorifice de Artist Emerit din RSSM (1978) și Artist al Poporului din Republica Moldova (1991). În 1998 a fost decorat cu Ordinul Republicii.

Cunoscutul actor de teatru și cinema a încetat din viață la 18 ianuarie 2009.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Exilați în umilință / Victor Ciutac. – Ch.: Monarh, 2006. – 435 p.

Povestiri de acasă / Victor Ciutac. – Iași: [?], 2008.

Referințe critice

Apostol, Veniamin. Spiritul național în arta actoricească din Basarabia: [Victor Ciutac] // În vâltoarea creației. – Ch., 2004. – P. 141-147.

Codru, Anatol. Parte din propria noastră ființă // Codru, Anatol. Piatra de citire. – Ch., București, 2003. – P. 500.

Pelin, Pavel. Starea de limită: [Victor Ciutac] // Pelin, Pavel. Ce dragoste veche – actorii. – Ch., 1998. – P. 62-64.

Pelin, Pavel. Victor Ciutac // Pelin, Pavel. Privitor ca la teatru: (carte despre artiști). – Ch., 2007. – P. 81-84.

Roibu, Nicolae. Ultimul mohican: [Victor Ciutac] // Roibu, Nicolae. Artiști și țărani: (dialoguri, medalioane, eseuri). – Ch., 2010. – P. 164-165.

Proca, Pavel. Exilat între culise / Pavel Proca // Moldova. – 2011. – Nr. 1-2. – P. 36-41.

Bulhac, Eleonora. Omagiu unor mari personalități ale neamului / Eleonora Bulhac // ARTInfini. – 2010. – Nr. 1. – P. 1.

Ursu, Victor. Victor Ciutac a revenit la „Mihai Eminescu” / Victor Ursu // Timpul. – 2010. – 18 ian. – P. 3.

Dedicații lirice

Romanciuc, Vasile. Jurnal de actor: lui Victor Ciutac // Romanciuc, Vasile. Note de provincial. – Ch., 1991. – P. 83.

Vieru, Grigore. Îți amintești?..: lui Victor Ciutac // Vieru, Grigore. Acum și în veac: poeme, cântece, confesiuni. – Ch., 2004. – P. 265.

Vitcu, Dionisie. În Piața Unirii la Iași: artistului Victor Ciutac in memoriam // Vitcu, Dionisie. Bulicherii și sfârâiace din capu unui actor autohton. – Iași, 2010. – P. 83.

Referințe

Victor Ciutac a fost actorul ce a pus în evidență specificul caracterului moldovenesc, tendința oamenilor de pe acest meleag de a fi uniți, de a-și cunoaște neamul și istoria lui.

Veniamin Apostol

Un suflet larg, profund ramificat în zeci de roluri pe care le-a crestat, în decursul a zeci de ani de muncă, în propria conștiință și în conștiința spectatorilor...

Pavel Pelin

Victor Ciutac realizează caractere fiindcă el însuși este un caracter. Ceea ce ne cucerește la el este o spirală interioară care se comprimă și se destinde, după împrejurări. Am putea vorbi în teatrul nostru de nervul lui Victor Ciutac.

Mihai Cimpoi

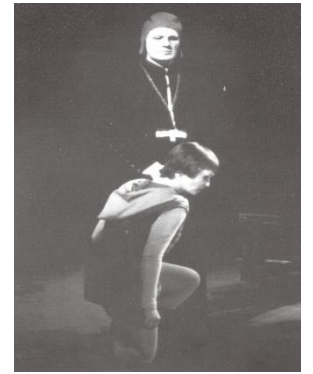
Jurnal de actor: lui Victor Ciutac

*Sânt precum vin din rădăcină.
Nu sânt precum mi-e rolul dat.
Nu fac la repetiții școală
Cum să iubesc cu-adevărat.*

*Alung sufleurii din ureche,
De glasul inimii ascult.
O, de-am avea mai multe inimi!
Dar am iubi, atunci, mai mult?*

*Pentru-o iubire-adevărată
Ne-ajunge-o inimă... V-aștept!
Mi-e inima mereu deschisă.
Intrarea-i fără de bilet...*

Vasile Romanciuc

*Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban*